

Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság
Bhar.110/2011/6. szám

A Győri Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Győrött, a 2013. évi július hó 9. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hamis tanúzás büntette és más bűncselekmény miatt **I.r. vádlott** és társai ellen indult büntető ügyben a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011. évi október hó 25. napján kihirdetett 1.Bf.246/2011/6. számú ítéletét **megváltoztatja**, a vádlott terhére rótt bűncselekményt a Btk.276.§. szerinti bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétségének minősíti.

Ezért 200 /kettőszáz/ napi tétel pénzbüntetésre **í t é l i**.

Egy napi tétel összege 400.- /Négyszáz/ Ft. Az így kiszabott 80.000.- /Nyolcvanezer/ Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén 200 /kettőszáz/ napi fogházra kell átváltoztatni.

Egyebekben az másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban 7.620.- /Hétezer-hatszázhusz/ Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott köteles felhívásra az államnak megfizetni.

I n d o k o l á s :

A Tatai Városi Bíróság a 2011.március 29. napján kihirdetett 6.B.112/2009/25.szám alatti ítéletével négy vádlott büntetőjogi felelősségéről határozott. Az ítélet I. r., III.r. és IV. r. vádlottak vonatkozásában első fokon jogerőre emelkedett. Az első fokú bíróság I.rendű vádlottat bűnösnek mondta ki a Btk. 238.§ /1/ és /4/ bekezdés I. fordulata szerint minősülő büntetőügyben elkövetett hamis tanúzás büntetében. Ezért 300 napi, napi tételenként 500 Ft, összesen 150.000 Ft pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet ellen **II.r. vádlott** védője jelentett be fellebbezést felmentés érdekében utalva arra is, hogy bizonyítottság esetén is a cselekmény legfeljebb bűnsegédként elkövetet magánokirat- hamisítás vétségeként lenne értékelhető, amely azonban az okirat kiállításának időpontját tekintve, már elévült.

A fellebbezés folytán másodfokon a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság járt el, tanácsülésen meghozott 1.Bf.246/2011/6.szám alatti ítéletével a városi bíróság ítéletét megváltoztatta, **II.r. vádlottat** az ellene hamis tanúzás büntette miatt emelt vád alól felmentette, megállapította ezzel szemben bűnösségét a Btk. 274.§ /1/ bekezdés b/ pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért az első fokú bíróság által kiszabott pénzbüntetésre ítélte. Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét **II.r. vádlott** vonatkozásában helybenhagyta.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott védője jelentett be fellebbezést felmentés érdekében.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség átiratában hivatkozott arra, hogy az első fokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, ugyanez nem mondható el a megyei bíróság eljárásáról, mivel törvényi feltételek hiányában bírálta el az ügyet tanácsülésen, ez az eljárási szabálysértés azonban az érdemi felülbírálatnak nem képezi akadályát.

Álláspontja szerint a megállapított tényállás teljes körűen megalapozott. A másodfokú bíróság helyesen ismerte fel, hogy a hamis tanúzás vonatkozásában a Btk. 241.§ /1/ bekezdés a/ pontja szerinti büntethetőséget kizáró ok áll fenn, ezért törvényesen került sor a bűncselekményben **II. r. vádlott** felmentésére.

Helyesen látta azt is, hogy **II. r. vádlott** magatartása közbizalom elleni bűncselekményt valósított meg, ugyanakkor tévedett annak minősítését illetően. A fellebbviteli főügyészség a kialakult bírói gyakorlatra is hivatkozva fejtette ki azon érveit, amelyek meghatározóak annak elhatárolásánál, hogy az orvos által, ebbéli feladatainak ellátása során készített okirat köz- vagy magánokiratnak minősül-e és úgy foglalt állást, hogy jelen esetben a **II. r. vádlott** által készített okirat nem minősül közokiratnak, csupán magánokiratnak. Ezért indítványozta, hogy az ítélet tábla a másodfokú bíróság ítéletét változtassa meg, **II.r. vádlott** cselekményét a Btk. 276.§-a szerint magánokirat-hamisítás vétségének minősítse, melyet bűnsegédként követett el, s amit a büntetés kiszabása során a vádlott javára kell értékelni. Mindezek alapján a Btk. 87.§ /2/ bekezdés e/ pontjára való utalás mellőzésével pénzbüntetés kiszabását kérte a vádlottal szemben egyebekben pedig a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú nyilvános ülésen a vádlott időközben kirendelt védője a felmentésre irányuló fellebbezést fenntartva, másodlagos kérelmet is előterjesztett, amely a büntetés enyhítésére irányult. A fellebbviteli főügyészség álláspontjához csatlakozva maga is akként nyilatkozott, hogy a vádlott által készített okirat nem közokirat, a

tényállás alapján, amennyiben azt az ítéletábra megalapozottnak találja, valóban csak magánokirat-hamisítást lehetne megállapítani a vádlott terhére, amely bűncselekmény vonatkozásában a megyei bíróság levezetését tekintve elévülést megállapítani nem lehet. Amennyiben a harmadfokú bíróság a vádlott bűnösségét kimondja a magánokirat-hamisítás vétségében, úgy a védő hivatkozott arra, hogy a pénzbüntetés mértékének csökkentését teszi indokolttá, az alacsonyabb büntetési tétel, az igen hosszú időmúlás és a vádlott büntetlen előélete.

A harmadfokú nyilvános ülésen a fellebbviteli főügyészség képviselője az indítványban foglaltakat túlnyomó részt fenntartotta, azt csak annyiban módosította, hogy a tanácsülés tartása nem volt törvénysértő a megyei bíróság részéről. Hivatkozott arra is, hogy a cselekmény tárgyi súlya az adott minősítés mellett is jelentős, hiszen akár **I.r. vádlott** I. r. vádlott felmentését is eredményezhette volna az alapügyben, így a II. r. vádlottal szemben kiszabott büntetés arányos, a másodfokú ítéletet ezért ebben a részében az ítéletábra hagyja helyben.

A fellebbezésre tekintettel az ítéletábra az első- és másodfokú bíróság eljárását és a megyei bíróság ítéletét teljes terjedelmében felülbírálta a Be. 387.§ /1/ bekezdésének megfelelően.

Ennek során megállapította, hogy a bíróságok az eljárási szabályokat betartották. Mint, ahogy a fellebbviteli főügyészség képviselője a harmadfokú nyilvános ülésen maga is hivatkozott rá, a másodfokú bíróság nem vétett eljárási hibát akkor, amikor az ügyet tanácsülésen bírálta el. A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a megyei bíróság a Be.360.§ /4/ bekezdése szerint járt el ebben a formában, miután felhívására a védelem nem kérte nyilvános ülés vagy tárgyalás tartását. A másodfokú bíróság felülvizsgálata során helyesen állapította meg, hogy az első fokú bíróság teljes körű bizonyítást folytatott le, a bizonyítékok megfelelő értékelésével, mérlegelésével megalapozott tényállást állapított meg. Ezért a Be. 388.§ /1/ bekezdése alapján ez képezte a harmadfokú bíróság határozatának is az alapját. A tényállásból megfelelő következtetést vont le a megyei bíróság arra, hogy I.rendű vádlott esetében a hamis tanúzás büntette vonatkozásában bűnteheletőséget kizáró ok miatt, a Btk. 241.§ /1/ bekezdésében írtak szerint felmentő rendelkezést kell hozni. E szerint ugyanis nem büntethető hamis tanúzásért, aki a valóság feltárása esetén önmagát bűncselekmény elkövetésével vádolná. Az ehhez kapcsolódó Be.82.§./1/ bekezdés b./ pontjába foglalt mentességi jogra történt figyelmeztetés pedig valóban elmaradt. Márpedig a tényállásból következően azzal, hogy az alapügyben a **I.r. vádlott** vádlott részére történt hamis alibi szolgáltatás helyett feltárja a valóságot, tekintve, hogy **I.r. vádlott** a hamis okiratot korábban a bíróság előtt felhasználta, önmagát is bűncselekmény elkövetésével vádolta volna meg. Minderre és a súlyosítási tilalomra is figyelemmel ezt a felmentő rendelkezést, melyet az ügyész sem támadott, a harmadfokú felülbírálat nem érintette.

A felmentés mellett a másodfokú bíróság az irányadó tényállás alapján helyesen közbizalom elleni bűncselekményt, de a közokirat-hamisítás büntettét látta megvalósulni. Ezzel kapcsolatosan az ítélet tábla osztva a vád és védelem álláspontját is az adott minősítést tévesnek találta. Az adott tényállás nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek a Pp. 195.§-ában szabályozott közokirat fogalma alá esnek. Mint ahogy a fellebbviteli főügyészség képviselője is hivatkozott rá, az orvosok tevékenységük során csak esetenként minősülnek hivatalos személynek, akkor, amikor államigazgatási feladatot látnak el és az általuk készített okiratok közhitelességéhez komoly társadalmi érdek fűződik. Ez esetben az orvos által, a hatóságok, más szervek felé kibocsátott okirat, közokiratnak minősül. Minden más esetben egyéb joghatások kiváltására alkalmas, általuk készített okirat magánokirat. I.rendű vádlott tehát azzal, hogy az úgy alakilag, mint tartalmilag valótlannak tartott, - az I. r. vádlott kérésére, II. r. vádlott által kiadott orvosi ellátásának tényét igazoló okiratot kiállította, majd azt I. r. vádlott a maga számára alibi igazolására felhasználta, - megvalósította a Btk. 276.§-a szerint minősülő magánokirat-hamisítás vétségét, mint a Btk. 21.§ /2/ bekezdése szerinti bűncselekményt. A bíróság ebből is következően a főszabályként előírt, és a vádlottra kedvezőbb elbírálást lehetővé tevő, elkövetéskor hatályos törvényt alkalmazta, mivel az akkori szabályozás szerint a törvény a magánokirat-hamisításra a jelenleg hatályos törvénnyel szemben, - amely a cselekményt kizárólag szabadságvesztéssel rendeli büntetni - vagylagos büntetést írt elő. A pénzbüntetés egy napi tételének összege is lényegesen alacsonyabb volt.

Mindezek alapján az ítélet tábla a másodfokú bíróság ítéletét a Be.398.§-a szerint megváltoztatta, a I.rendű vádlott terhére rótt bűncselekményt a fentiek szerint minősítette.

Az eltérő minősülésre figyelemmel a harmadfokú eljárásban új büntetés kiszabása vált szükségessé. Ennek során az ítélet tábla enyhítő körülményként értékelte a vádlott büntetlen előéletét és az elévülési időt meghaladó időmúlást is. Ez utóbbival kapcsolatosan meg kell jegyezni, hogy a megyei bíróság levezetésének megfelelően a magánokirat-hamisítás vétsége vonatkozásban sem állapítható meg a bűncselekmény elévülése, mivel még ha a nyomozó ügyészség a vádlott magatartását közokirat-hamisítás büntettként minősítette is a gyanúsításban, az tartalmát tekintve megegyezik az ítéleti tényállással. Ez és az azt követően folytatott eljárási cselekmények pedig folyamatosan megszakították az elévülést.

Ezen enyhítő körülmények mellett azonban nem hagyható figyelmen kívül az elkövetett cselekmény konkrét tárgyai súlya sem, hiszen az I. r. vádlott a hamis magánokiratot ellene folyó büntetőeljárásban, maga számára alibit igazolva használta fel, melyet a bíróság elfogadott és az első fokú ítéletet hatályon kívül helyezte, a megismételt eljárásban ugyan fény derült minderre, de a hamis okirat felhasználása

vezethetett volna akár I. r. vádlott felmentéséhez is. A cselekményben rejlő ekkénti komoly társadalomra veszélyesség az ítéltábla megítélése szerint jelenleg is csak büntetés, ezen belül pénzbüntetés alkalmazását teszi szükségessé a vádlottal szemben. Ezen belül azonban az ítéltábla úgy a napi tételek számát, mint az egy napi tétel összegét tekintve az első fokon meghatározottnál alacsonyabb mértékű pénzbüntetés kiszabására is lehetőséget látott. Ezért a pénzbüntetés napi tételeinek számát 200, az egy napi tétel összegét 400 Ft-ban határozta meg a Btk.51.§-a szerint. A Btk. 52.§-a alapján rendelkezett annak fogházra történő átváltoztatásáról is meg nem fizetése esetére.

Tekintve, hogy a másodfokú ítélet egyéb rendelkezései törvényesek, az ítéltábla egyebekben a Komárom-Esztergom Megyei bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Be. 397.§ /1/ -a alapján helybenhagyta.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 381.§ /1/ bekezdése alapján rendelkezett.

Győr, 2013. július hó 9. napján

Dr. Kovács Tamás sk.	Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.	Dr. Miklós Mária sk.
a tanács elnöke	a tanács tagja, előadó	a tanács tagja

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2011.október 25. napján kelt 1 Bf.246/2011/6.szám alatti ítéletének meg nem változtatott része a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Győr, 2013. július 9. napján

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül

kiadó